Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: 2844932

Onderwerp

Maatregelen 2022 voor MKB ondernemers als gevolg van Corona

Voorstel / Beslispunten

1. Kennis te nemen van de lokale Corona maatregelen voor MKB ondernemers voor 2022 zoals uitgewerkt in het raadsvoorstel;
2. Het niet opleggen van de reclamebelasting en precariobelasting terrassen over het heffingsjaar 2022;
3. Financiële middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Corona maatregelen 2022 voor MKB ondernemers, waarvan € 1.160.000 vanuit reserve Corona en € 80.000 uit reserve economie, zoals uitgewerkt in de financiële paragraaf in het raadsvoorstel.

1.1 Samenvatting / openbare besluitenlijst

Sinds medio november 2021 gelden als gevolg van de toenemende Coronacijfers extra beperkende maatregelen door het Rijk. Vanuit gesprekken met ondernemers over de gevolgen van de landelijke Corona maatregelen en in samenwerking met ondernemersverenigingen is een pakket aan lokale maatregelen voor ondernemers voor 2022 opgesteld. Dit pakket is gericht op het brede ondernemersveld en voor een deel specifiek op de sectoren horeca en de detailhandel omdat deze sectoren grote impact ervaren van de beperkende maatregelen. De maatregelen gelden voor stadscentra, wijken en dorpskernen. Het college wil de maatregelen vanaf januari 2022 gefaseerd invoeren met het oog op schadelastbeperking en het bieden van perspectief aan ondernemers. Om dit te realiseren wordt dit voorstel met spoed ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. De maatregelen zijn deels voortzetting van bestaande maatregelen uit 2021 en deels nieuwe maatregelen die op korte termijn in overleg met het ondernemersveld ingevoerd worden. Het gaat onder meer om belastingmaatregelen, individuele ondersteuningsmaatregelen en organisatorische ondersteuning. Voorgesteld wordt de maatregelen te financieren uit het Coronareserve. De gemeenteraad is bevoegd bestuursorgaan voor het nemen van de financiële beslissingen ten aanzien van dit budget. Ook voor het nemen van belastingmaatregelen is de gemeenteraad bevoegd orgaan. Met dit verzamelvoorstel, waarbij nog een deel van de maatregelen verder uitgewerkt moet worden, vraagt het college een akkoord van de raad om de maatregelen voortvarend uit te gaan voeren.

Burgemeester mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris Dhr. J. Heesen

1.2 Overzicht maatregelenpakket ondernemers 2022.

- Het niet opleggen van de reclamebelasting en precariobelasting terrassen over het heffingsjaar 2022;
- Voortzetten van de tijdelijke verruiming terrassen voor 2022;
- Tijdelijke ontheffing parkeerverbod voor ondernemers voor bezorging;
- Intensiveren communicatie en overleg met ondernemers tijdens en na Corona;
- Noodfonds voor ondernemers die geen aanspraak kunnen doen op bestaande regelingen;
- Versterken van individuele ondersteuning en advies aan ondernemers middels een Taskforce Corona;
- Versterken gecoördineerde dienstverlening aan ondernemers middels 1 centraal loket;
- Horeca aanspreekpunt in de vorm van een accounthouder gemeente;
- Ondersteuning bij de handhaving Corona-toegangsbewijs;
- Organisatorische ondersteuning aan centra en winkelgebieden;
- Ondersteunen en faciliteren bij de organisatie van evenementen waaronder 'voorjaarsopening van de stad';
- Promoten koop lokaal en optimaliseren lokale inkoop (impuls lokale economie).

Toelichting voorstel

2. Lokale maatregelenpakket als gevolg van Corona voor de periode 2022.

2.1 Gesprekken met ondernemers

Sinds medio november 2021 gelden als gevolg van de toenemende Coronacijfers extra beperkende maatregelen. Het Rijk heeft daarom een noodpakket voor ondernemers ingesteld in de vorm van TVL (Tegemoetkoming vaste lasten) en de NOW 5 en 6 (tijdelijk noodmaatregel overbrugging werkgelegenheid).
De verwachting is dat er langdurig beperkende maatregelen blijven gelden. Als gevolg daarvan zijn in de horeca en detailhandel signalen van ondernemers over problemen, en gewenste ondersteuning vanuit gemeente met een pakket aan maatregelen.
Vanwege deze signalen heeft er een snelle inventarisatie plaatsgevonden van problemen en mogelijke maatregelen door middel van gesprekken met ondernemersvertegenwoordiging:

1. Centrum management Sittard
2. Centrum management Geleen
3. BSG (Bedrijven Sittard-Geleen)
4. Horeca (KHN en Horeca Sittard-Geleen)
5. Winkeliersvereniging Born

De gesprekken zijn gevoerd op basis van vraagstelling en doel om:

- de (mogelijke) problemen te inventariseren op collectief niveau;
- te onderzoeken welke collectieve maatregelen nodig/mogelijk zijn om de gevolgen van de Rijksmaatregelen zo veel mogelijk te beperken/in goede banen te leiden;
- eventuele individuele casussen door te geleiden of te bekijken hoe hier in de aanpak mee om te gaan.

De gesprekken geven een duidelijk, maar ook zorgelijk beeld over de situatie van ondernemers, met name in de sectoren detailhandel en horeca.
Een belangrijk signaal dat werd afgegeven is dat de lange periode van verminderde inkomsten en de stapeling van financiële gevolgen (zoals uitgestelde belastingen), zorgen voor financiële risico's bij ondernemers. Mogelijk effect kan zijn dat er financiële problemen en faillissementen ontstaan bij onder normale omstandigheden gezonde en levensvatbare ondernemingen.

Een ander belangrijk signaal dat uit de gesprekken naar voren kwam is dat maatregelen van korte duur (te) weinig effect sorteren. Om de ondernemers perspectief te bieden zijn stabiele en langdurige maatregelen nodig. Dit bevordert de mogelijkheid om te blijven ondernemen in deze moeilijke omstandigheden.

De informatie uit de gesprekken met ondernemers en de ervaringen die zijn opgedaan in de vorige lockdown periode, vormen in belangrijke mate de basis voor het pakket aan maatregelen dat wordt voorgesteld. Daarnaast is er op schaal van regio Zuid Limburg (ESZL) een Quick-scan uitgevoerd naar mogelijke maatregelen die gemeenten op lokaal niveau kunnen inzetten. Ook deze input is meegenomen in de afweging voor het samenstellen van het maatregelenpakket.

2.2 Maatregelen voor ondernemers in 2022

De voorgestelde maatregelen richten zich op het brede ondernemersveld en voor een deel specifiek op de sectoren horeca en de detailhandel. De algemene sluitingstijden en de contactbeperkende maatregelen voor het dagelijks leven hebben voor deze laatstgenoemde sectoren grote impact op het ondernemen. Zo is er de sluitingstijd van 17.00 uur sinds november waardoor horecazaken voor het grootste deel al gesloten waren en daarbovenop de algehele sluiting van de horeca en detailhandel vanaf 19 december. Het uitvoeren en handhaven van de basisregels voor publieke locaties (1,5 meter, mondkapjes, vaste zitplaatsen, coronatoegangsbewijs) eist veel organisatie voor de horeca en -detailhandelsgebieden. Algeheel effect van de maatregelen vanuit het Rijk is het dalen van de bezoekersaantallen en daarmee het dalen van de omzet. De gesprekken die gevoerd zijn met de ondernemersverenigingen bevestigen dit beeld.

Het voorgestelde pakket aan maatregelen heeft zowel collectieve steunmaatregelen als ondersteuning voor individuele ondernemers op het gebied van:

- financiën;
- faciliterend en organisatorisch;
- communicatie;
- dienstverlening.

2.3 Directe maatregelen op korte termijn

Een deel van de voorgestelde maatregelen zijn in de vorige lockdown periode (eind 2020 begin 2021) uitgevoerd als onderdeel van het plan van aanpak 'Wij werken samen voor Sittard-Geleen, door- en opstart Sittard-Geleen tijdens en na Corona' van juni 2020. Dat betekent dat er al ervaring mee is en de maatregelen relatief snel uitgevoerd kunnen worden. Deze maatregelen zijn voornamelijk gericht op financiële ondersteuning, onder meer door het niet innen van specifieke belastingen voor ondernemers in de detailhandel en de horeca (2712922 B&W Besluit 'Lastenverlichting ondernemers corona 2021 – reclamebelasting en precariobelasting' van 2 maart 2021). En ook door het faciliteren en ruimte geven aan ondernemers om in te kunnen spelen op de (telkens) veranderende omstandigheden. Denk aan het verruimen van de terrasopstelling (B&W

Besluit "tijdelijke verruiming terrassen Sittard-Geleen Covid-19" van 26 mei 2020), het nemen van verkeersbesluiten die ondernemers faciliteren bij het organiseren van hun alternatieve business (zoals online verkopen en bezorgen van producten) en het nemen van collectieve maatregelen om bezoekers in de winkel- en horecagebieden in goede banen te leiden.
Een deel van de maatregelen hebben betrekking op alle ondernemers, de specifieke maatregelen gericht op detailhandel en horeca gelden voor de stadscentra van Geleen en Sittard en de winkels en horeca-exploitanten in wijken en dorpskernen. Het niet heffen van reclamebelasting geldt alleen voor centrum Geleen en centrum Sittard, omdat deze belasting alleen daar wordt geïnd (voor financiering van centrummanagement).

De maatregelen die we op korte termijn kunnen invoeren:

- Niet heffen van precariobelasting terrassen voor 2022;
- Niet heffen van reclamebelasting voor 2022;
- Voortzetten van de tijdelijke verruiming terrassen voor 2022;
- Tijdelijke ontheffing parkeerverbod voor ondernemers rondom de winkel -en horecagebieden voor bezorging en onderzoeken hoe de toename van online winkelen en bezorgen structureel gefaciliteerd kan worden;
- Communicatie en overleg met ondernemers (horen wat er speelt) tijdens en na Corona, communicatie over aanpak en maatregelen via ondernemersnieuwsbrief en via onze partners die in contact staan met de ondernemers;

2.4 Aanvullende maatregelen die in het eerste kwartaal van 2022 worden uitgewerkt en ingevoerd:

De aanvullende maatregelen die we voorstellen gaan vooral over de individuele ondersteuning van ondernemers en het ondersteunen bij het organiseren van evenementen gericht op het weer 'open gaan' in het voorjaar van de detailhandel – en horecagebieden.
De ondersteuning aan individuele ondernemers is gericht op financiële ondersteuning, dienstverlening en communicatie. Denk aan een noodfonds voor ondernemers die tussen wal en schip vallen wat betreft financiële regelingen van het Rijk, maar ook de inzet van ondersteuning en advies en de coördinatie van dienstverlening.
Het organiseren van evenementen moet vanuit het perspectief van de Corona maatregelen gezien worden als het weer opstarten van de centra en winkel- en horecagebieden in het voorjaar en na de 'Lockdown' periode. Het is tevens een alternatief voor de grote jaarlijkse evenementen die geen doorgang hebben kunnen vinden. Met deze evenementen en activiteiten wordt de functie van de centra in onze stad weer 'opnieuw aangejaagd' door het aantrekken van bezoekers naar de winkel - en horecagebieden en het stimuleren van ontmoeting, genieten, winkelen, beleving, recreëren en werken na een periode van sluiting. Dit biedt perspectief aan de ondernemers, maar zeker ook aan de inwoners van onze stad.

De aanvullende maatregelen voor 2022 zijn:

- Instellen van een Noodfonds voor ondernemers die geen aanspraak kunnen doen op financiële regelingen van het Rijk zoals de TVL of andere bestaande ondersteuning. Vaak zijn dit startende ondernemers. Het noodfonds is bedoeld als vangnetregeling voor bedrijfsvoeringskosten. Een levensvatbaarheidstoets over continuïteit van de onderneming maakt onderdeel uit van de beoordeling. Het Noodfonds wordt na positieve besluitvorming uitgewerkt in een eenvoudige regeling die separaat aan het college van B&W wordt voorgelegd ter besluitvorming. U wordt hier als gemeenteraad over geïnformeerd;

- Versterken van individuele ondersteuning en advies aan ondernemers die kampen met (financiële) problemen als gevolg van Corona (keukentafelgesprek i.s.m. IMK). In de vorm van een Taskforce Corona wordt een aantal disciplines bij elkaar gebracht waaronder team Economische Ontwikkeling, team Maatschappelijke Ontwikkeling, externe ondersteuning door IMK en eventueel aangevuld met andere adviseurs. De Taskforce adviseert en biedt ondersteuning gericht op een toekomstbestendige bedrijfsvoering, mogelijkheden tot reguliere financiering (onder meer bedrijfskrediet BBZ) en beoordeeld de aanvragen voor het noodfonds;
- Versterken dienstverlening aan ondernemers. Organisatie en coördinatie van 1 centraal loket voor ondernemers voor adequate afhandeling en doorleiden van ondernemersvragen rondom Corona in samenwerking met partners in dienstverlening waaronder KVK, IMK, MKB, Starterscentrum, KBL (Expertiseteam schuldhulpverlening ondernemers) en de Arbeidsmarktregio ZL. Het geven van informatie en advies voor bedrijven bij het omgaan met Corona besmettingen; het bieden van ondersteuning en advies voor het behoud van personeel (o.a. in de horeca) bij aanhoudende sluiting;
- Horeca aanspreekpunt in de vorm van een accounthouder gemeente. De accounthouder richt zich op (beleids)advies en coördinatie rondom horeca aangelegenheden en is aanspreekpunt voor zowel individuele ondernemers als voor interne collega's en externe partijen en samenwerkingspartners;
- Ondersteuning bij de handhaving Coronatoegangsbewijs voor horeca en winkeliers en mogelijk via collectieve aanpak handhaving en beveiliging. Voor deze aanpak worden richtlijnen van het Rijk gevolgd en wordt op basis van vragen vanuit het ondernemersveld onderzocht welke collectieve aanpak noodzakelijk en mogelijk is;
- Organisatorische ondersteuning aan centra en winkelgebieden. Concreet voorbeeld is de (her)inrichting van de weekmarkt in Sittard tijdens Corona beperkende maatregelen en het bieden van mogelijkheden tot organiseren van evenementen op de markt;
- Ondersteunen van voorjaarsevenementen en andere evenementen in 2022. Verhogen van de capaciteit van het evenementenbureau Sittard-Geleen voor stads-brede ondersteuning van evenementen waaronder 'voorjaarsopening van de stad' maar ook andere evenementen. Het betreft een aanvullende financiële bijdrage voor het organiseren van evenementen die door de Corona maatregelen complexer en omvangrijker zijn dan onder normale omstandigheden. De initiatieven voor deze evenementen komen vanuit de ondernemers, onder meer via het centrum management en winkeliersverenigingen;
- Promoten 'koop lokaal' en optimaliseren lokale inkoop gemeente (voorbeeldfunctie) als extra impuls voor lokale ondernemers en lokale economie.

De bovenstaande maatregelen zijn nog niet (volledig) uitgewerkt en krijgen in het eerste kwartaal van 2022 een aanpak en financiële vertaling. Dit doen we in overleg met betrokken afdelingen en externe partijen waaronder de ondernemersvertegenwoordiging. De gemeenteraad wordt middels raadsinformatiebrief geïnformeerd over separate besluiten van het college rondom de invoering van de maatregelen. De uitvoering en voortgang van het totale maatregelenpakket wordt in ieder geval bij de programmarapportage gerapporteerd.

2.5 De maatregelen voor geheel 2022 toepassen

Er wordt voorgesteld om de maatregelen voor de periode van 1 jaar, geheel 2022, van toepassing te verklaren. Hierdoor geven we de ondernemers die het betreft duidelijkheid, perspectief en stabiliteit van beleid voor een langere aaneengesloten periode. Dit geeft de ondernemers de kans om zich te richten op het ondernemen en beter in te spelen op de veranderingen en het creëren van kansen en mogelijkheden in deze lastige periode. Zo dragen we als gemeente bij aan de mogelijkheid voor ondernemers om ondanks de beperkingen toch te ondernemen en proberen te bouwen aan de toekomst.

Het belang van in stand houden van het ondernemersveld en specifiek de sectoren horeca en detailhandel, is groot. De ondernemers in de detailhandel -en horecagebieden hebben een belangrijke functie in het creëren en behouden van levendige en vitale stadscentra. Centrum Geleen en centrum Sittard zijn in de toekomstvisie aangemerkt als ontwikkelpaden om juist deze opgave te volbrengen. Deze maatregelen kunnen dan ook beschouwd worden als crisisaanpak voor 2022 enerzijds, maar anderzijds als een belangrijke bijdrage aan het voorkomen van verdere verschraling en ondersteunen van de ambities uit de toekomstvisie en de ontwikkelpaden.

3. In 2022 geen reclamebelasting en precariobelasting terrassen heffen

Het niet opleggen van de reclamebelasting en precariobelasting voor terrassen voor het heffingsjaar 2022 is een bevoegdheid van de gemeenteraad. In afwachting van deze besluitvorming worden beide belastingen over 2022 in afstemming met Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) voorlopig niet opgelegd.
In de raadsvergadering van 16 december 2021 zijn de belastingmaatregelen 2022 vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de tarieven van de reclamebelasting en de precariobelasting voor terrassen niet geïndexeerd worden voor 2022. Door de nieuwe coronamaatregelen is er nu sprake van een gewijzigde situatie.

Financiën

Raming van kosten Corona maatregelen 2022.

Maatregel	Raming 2022	Dekkingsmiddel
Niet heffen van precariobelasting terrassen en reclame belasting	€ 330.000	€ 330.000 Corona reserve
tijdelijke verruiming terrassen 2022	0	
Tijdelijk ontheffing parkeerverbod i.v.m. bezorgen	0	
Communicatie	€ 10.000	€ 10.000 Corona reserve

Noodfonds voor ondernemers	€ 500.000	€ 500.000 Corona reserve
Taskforce Corona. Versterken individuele ondersteuning en advies bedrijfsvoering en uitvoering noodfonds (externe inhuur waaronder IMK)	€ 100.000	€ 32.000 reserve Slimhuis € 68.000 Corona reserve
Versterken dienstverlening en informatie / coördinatie 1 loket voor ondernemers	€ 50.000	€ 50.000 reserve ESZL
Instellen horeca aanspreekpunt	0	
Organisatorische ondersteuning centra	0	
Ondersteuning bij handhaven Corona-toegangsbewijs	Pm	Pm
Ondersteunen van evenementen, uitbreiding capaciteit evenementenbureau Sittard-Geleen	€ 250.000	€ 250.000 Corona reserve
Koop lokaal promotie / lokale inkoop gemeente optimaliseren	Pm	Substitutie van reguliere budgetten

Beschikbare budgetten

- Reserve Corona stand 1-12- 2021: € 4 mln
- Verplichtingenreserve Slimhuis (liquidatiesaldo vml slimhuis bedoeld voor ondernemersdienstverlening) stand 1-1-2022: € 32.000
- Verplichtingenreserve corona projecten ESZL stand 1-1-2022 € 50.000

Duurzaamheid

Door de coronacrisis is de maatschappij meer gaan inzien hoe belangrijk het is om de lokale economie te ondersteunen, zeker ook vanuit het oogpunt van verkorten van de keten en daarmee versterken van duurzaamheid. Het versterken van onze lokale economie met de voorgestelde maatregelen hebben een positieve impact op de lokale economie en stelt consumenten in staat lokaal te (blijven) consumeren.

Inclusie

De voorgestelde maatregelen hebben een indirect effect op het behoud van de werkgelegenheid. In Sittard-Geleen werken zo'n 7.500 mensen in de detailhandel en horeca.
Voor een deel zijn dit mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, binnen deze sectoren zijn er veel geschikte functies voor mensen vanuit deze doelgroep.

Kanttekeningen

Voor de ondersteuning bij handhaving Coronatoegangstoegangsbewijs is er een subsidie door het Ministerie van Justitie en Veiligheid toegekend aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL). De subsidie dekt kosten voor activiteiten die plaatsvinden in de periode van 22 september 2021 tot en met 31 december 2021. Er is nog geen duidelijkheid over de subsidie en de inzet ervan in 2022. Dit betekent dat er nog geen dekking is voor de maatregel 'ondersteuning bij handhaven Corona-toegangsbewijs'.

De verruiming van de terrassen op de markt Sittard betekent het continueren van de afspraken en de situatie van 2021. Dit houdt ook verband met de veiligheidszone van de markt. Vanuit het beeld dat deze situatie vaker zal voorkomen gaat er onderzoek plaatsvinden naar verdere optimalisatie van de veiligheidszone, onder coördinatie van Openbare Orde en Veiligheid (O.O.V.).

Planning

Hieronder een planning op hoofdlijnen voor de uitrol van de maatregelen:

Maatregel	**Planning**
Tijdelijke verruiming terrassen	Per 1-1-2022
Tijdelijke ontheffing parkeerverbod bezorging	Per 1-1-2022
Niet heffen precario -en reclamebelasting	Per 1-1-2022 formeel na besluit raad 27-1-2022
Communicatie en overleg ondernemers	Lopende activiteit, intensivering per 1-1-2022
Organiseren additionele maatregelen fase 1: • Noodfonds voor ondernemers • Taskforce individuele ondersteuning • Versterken dienstverlening 1 loket	Januari en februari 2022
Organiseren additionele maatregelen fase 2: • Ondersteuning handhaving Corona toegangsbewijs • Horeca aanspreekpunt • Organisatorische ondersteuning centra • Ondersteuning voorjaarevenementen • Promotie en impuls 'koop lokaal'	Februari en maart 2022

Bijlagen

Bijlage 1: raadsbesluit
Bijlage 2: begrotingswijziging

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : Bram Winantz Telefoon : 0643218681 E-mail : bram.winantz@sittard-geleen.nl Cluster: Samenleving Portefeuillehouder: P.M. Meekels, J.G.L.M. Buhler	Reg. nummer : 2844932 Reg. datum : 23 december 2021 Reg.nummer(s) bijlagen :